

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Sokolac
za period 01.01-31.12.2017. godine**

Broj: RV 021-18

Banja Luka, 12.09.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji.....	13
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	16
	6.1.3. Razlika u finansiranju	19
	6.2. Bilans uspjeha	19
	6.2.1. Prihodi.....	19
	6.2.2. Rashodi	19
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	20
	6.3. Bilans stanja.....	20
	6.3.1. Aktiva.....	20
	6.3.2. Pasiva.....	23
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	25
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	25
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	25
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	25
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	26

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Sokolac koji obuhvata konsolidovani: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za Opštinu Sokolac istinito i objektivno prikazuje, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

Opština Sokolac nije u obrascima konsolidovanih godišnjih finansijskih izvještaja iskazala uporedne podatke o prihodima, rashodima, primicima i izdacima koji se odnose na prethodnu godinu. Budući da, prema odredbama člana 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, godišnji finansijski izvještaji za jedinice lokalne samouprave imaju karakter finansijskih izvještaja u smislu odredbi i zahtjeva Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS-JS), neiskazivanje uporednih podataka za prethodnu godinu u bilansu uspjeha i periodičnim izvještajima o izvršenju budžeta za revidiranu godinu predstavlja odstupanje od odredbi MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi: 15, 23 i 53 – 58).

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2.1, 6.3.1.1. i 6.3.2.3. izvještaja:

Dio pozicija u finansijskim izvještajima Opštine Sokolac nije pravilno iskazan iz sljedećih razloga:

- nije izvršena procjena naplativosti, odnosno ispravka vrijednosti nenaplaćenih ostalih kratkoročnih potraživanja koja su nastala u ranijim godinama u iznosu od 272.115 KM, što nije u skladu sa članom 73. stav 2. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj, tako da iz navedenog razloga, nije izvršen prenos potraživanja sa redovnih na sporna potraživanja, potcijenjena je korekcija ostalih

- kratkoročnih potraživanja u zemlji, a precijenjen rezultat ranijih godina za navedeni iznos,
- negativna razlika u finansiranju u obrascu PIF iskazana je u iznosu od 573.498 KM, a po nalazu revizije ista iznosi najmanje 728.774 KM (iskazana je u manjem iznosu za 155.276 KM, po osnovu rashoda za lična primanja koji su u navedenom iznosu evidentirani na poziciji obračunskih rashoda i kao takvi nisu uključeni u izvršenje budžeta) i
 - dio imovine (zgrade i objekti, putevi, ulice i druga imovina) u poslovnim knjigama Opštine Sokolac je iskazan u vrijednosti naknadno izvršenih ulaganja bez početnih priznavanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i odredbama člana 63. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.5. izvještaja:

Opština Sokolac nije izvršila procjenu stalnosti poslovanja i u Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje u vezi s tim, što nije u skladu sa MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15. (c) i 38.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.6. i 6.7. izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje, nisu u potpunosti sastavljene u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu objelodanjene informacije: u vezi sa primjenom MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88, tačke a, c i d); kao i o sudskim sporovima i razlozima nepopunjavanja uporednih podataka za prethodnu godinu.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju, bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31.12.2017. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 12.09.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Sokolac za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Opštini Sokolac za 2017. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkama 3, 6.1.1.1. i 6.1.2.1. izvještaja:

Za 2017. godinu nije donesen plan zapošljavanja kadrova u opštinskoj upravi, što nije u skladu sa članom 64. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave i nije vršena analiza unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta u opštinskoj upravi.

U Opštini Sokolac nisu donesena interna akta u skladu sa Zakonom o javnim putevima kao što su: strategija razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju (član 13. stav 4.), odluka o utvrđivanju mjerila i kriterijuma za određivanje lokalnih puteva i ulica u naselju (član 10. stav 2.) i odluka o razvrstavanju i kategorizaciji puteva i ulica u naselju (član 10. stav 4) i nije donesen program razvoja sporta u skladu sa članom 10. Zakona o sportu. Takođe, nije donesen program uređenja gradskog građevinskog zemljišta, shodno članu 4. tačka (3) Pravilnika o obračunu naknade troškova uređenja gradskog građevinskog zemljišta i interni akti kojima bi se definisala jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu grantova.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Kod provođenja procedura javnih nabavki u 2017. godini, za dio nabavki nisu poštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama, jer u opštinskoj upravi nije provedena javna nabavka za pribavljanje kreditnih sredstava, a u Javnoj ustanovi za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, nisu u potpunosti provedene procedure za javne nabavke namirnica za spravljanje obroka.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1. izvještaja:

Budžetska potrošnja je izvršena u većem iznosu od ostvarenih budžetskih sredstava za 728.774 KM (ostvarena je negativna razlika u finansiranju), što nije u skladu sa članom 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Stupanjem na snagu Zakona o uređenju prostora i građenju, jedinice lokalne samouprave su bile dužne da do 03.05.2016. godine donesu prostorne planove, a urbanističke planove najdalje u roku od dvije godine od dana usvajanja prostornog plana. Usvajanje strateških dokumenata prostornog uređenja za Opštinu Sokolac je u nadležnosti Grada Istočno Sarajevo (što je definisano članom 15. Statuta Grada) u čijem sastavu je i Opština Sokolac. Grad je kao nosilac pripreme i izrade strateških dokumenata prostornog uređenja, Odlukom od 10.10.2008. godine usvojio Prostorni plan Grada Istočno Sarajevo na planski period do 2015. godine, a 28.10.2014. godine Odlukom o izmjeni Odluke o usvajanju prostornog plana Grada Istočno Sarajevo planski period je produžen do 2025. godine, bez donošenja novog prostornog plana, koji bi bio u skladu sa novim Zakonom o uređenju prostora i građenju.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, gradonačelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Sokolac obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Sokolac.

Banja Luka, 12.09.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- 1) popis u potpunosti vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) na dan bilansiranja vrši procjena potraživanja sa stanovišta njihove naplativosti, kako je definisano članom 73. stav 2. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i da se preduzmu sve zakonske mjere u cilju efikasnije naplate potraživanja po osnovu neporeskih prihoda;
- 3) evidentiranje naknadnih ulaganja u nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima vrši uz prethodno evidentirana početna priznavanja u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i odredbama člana 63. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 4) od strane odgovornih lica vrši analiza i procjena ishoda sudskih sporova i da se evidencije o sudskim sporovima usaglase sa podacima iz evidencije Pravobranilaštva Republike Srpske i
- 5) napomene uz finansijske izvještaje sastavljaju u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se direktorima Javne ustanove za predškolsko obrazovanje i vaspitanje Sokolac i JU Centar za socijalni rad da se:

- 6) popis u obje ove javne ustanove vrši uz dosljednu primjenu Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i
- 7) u JU za predškolsko obrazovanje i vaspitanje uspostavi pomoćna knjiga za nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u skladu sa čl. 27. Zakona o trezoru.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) otklone nepravilnosti vezane za: ažuriranje i donošenje internih akata, zapošljavanje službenika u Opštinsku upravu, donošenje plana zapošljavanja, analizu postojeće sistematizacije i organizacije radnih mjesta, obračun plata i realizaciju programa po modelu javno-privatnog partnerstva;
- 2) otklone nepravilnosti u vezi sa primjenom Zakona o javnim nabavkama koje se odnose na planiranje javnih nabavki i obavezno provođenje procedura za sve nabavke uz dosljednu primjenu pomenutog zakona;
- 3) planiranje neporeskih prihoda vrši na realnim osnovama uz uvažavanje istorijskih podataka iz prethodnih perioda i da se sačinjava plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta, kako je definisano članom 12 i 13. Zakona o trezoru;

- 4) budžet izvršava u potpunosti u skladu sa odredbama člana 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske, a izvještaj o izvršenju budžeta sastavlja u skladu sa članom 47. istog Zakona, odnosno članom 22. Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju budžeta;
- 5) donesu interni akti kojima bi se definisala jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu grantova i praćenje postignutih efekata i
- 6) Skupština opštine informiše o realizaciji svih programa o utrošku sredstava posebnih namjena.

Preporučuje se Skupštini opštine da:

- 7) donese potrebne interne akte u skladu sa: Zakonom o javnim putevima (član 10. stav 2; član 13. stav 4 i član 32. stav 2), Zakonom o sportu (član 10.) i Pravilnikom o obračunu naknade troškova uređenja gradskog građevinskog zemljišta (član 4. tačka 3).

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima i Pravilnik o uslovima, načinu obavještanja, obračunavanja i uplate doprinosa;
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o uređenju prostora i građenju i Odluka o uređenju prostora i građevinskom zemljištu;
- Zakon o vodama;
- Zakon o javnim putevima;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o zaštiti od požara;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o sportu i Pravilnik o kategorizaciji sportova u Republici Srpskoj;
- Zakon o socijalnoj zaštiti;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Zakon o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj;
- Uredba o postupku realizacije projekata javno-privatnog partnerstva u Republici Srpskoj

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Sokolac (u daljem tekstu: Opština) se nalazi u istočnom dijelu Republike Srpske i obuhvata površinu od 689 km². Prema popisu iz 2013. godine, na području Opštine je bilo 12.607 stanovnika koji su organizovani u 12 mjesnih zajednica i raspoređeni u 95 naseljenih mjesta.

Skupština opštine je usvojila Strategiju razvoja za period 2013 - 2020. godina. Strategija je orijentisana na stvaranje održivog modela koji na kvalitetan način zadovoljava društveno-ekonomske potrebe i interese građana, a istovremeno eliminiše, ili značajno umanjuje uticaje koji predstavljaju prijetnju ili štetu po životnu sredinu i prirodne resurse.

U skladu sa utvrđenim kriterijumima za ocjenu razvijenosti, odlukom Vlade Republike Srpske, Opština je za 2017. godinu svrstana u kategoriju srednje razvijenih jedinica lokalne samouprave.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Statutom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16) i drugim važećim propisima, kojima su definisana područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja.

Organi Opštine su Skupština i načelnik. Skupština (čini je 21 odbornik) je organ odlučivanja i kreiranja politike, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Sredstva za rad Opštine u 2017. godini obezbijeđena su iz: poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera između budžetskih korisnika, primitaka za nefinansijsku imovinu, primitaka od finansijske imovine i zajmova i ostalih primitaka.

Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine čine finansijski izvještaji opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika: JU Centar za socijalni rad, JU za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, JU za kulturu „Pero Kosorić“, JU Turistička organizacija Sokolac i JU Narodna biblioteka Sokolac.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine Sokolac za period 01.01-31.12.2017. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Opštine za period 01.01-31.12.2012. godine i sastavila izvještaj u kojem je, u cilju prevazilaženja utvrđenih nepravilnosti, dato dvanaest preporuka.

Provođenje preporuka datih u Izvještaju o reviziji Konsolidovanih finansijskih izvještaja za korisnike budžeta Opštine Sokolac (broj: RV050-13) bilo je predmet posebnog pregleda statusa datih preporuka koji je izvršen 2015. godine, o čemu je sačinjen Izvještaj o statusu datih preporuka (IP-010-15) u kojem je navedeno da je Opština provela sedam preporuka, a pet preporuka je djelimično provedeno (preporuke koje se odnose na: donošenje programa razvoja sporta; naplatu dugoročnih potraživanja po osnovu zaključenih ugovora na ime odloženog plaćanja naknade za rentu i dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište; popis, uknjižbu i procjenu nefinansijske imovine u skladu sa odredbama Zakona o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave i Zakona o stvarnim pravima Republike Srpske; napomene uz

konsolidovane finansijske izvještaje; cijenu rada u Javnoj ustanovi za predškolsko vaspitanje i obrazovanje i Javnoj ustanovi Centar za socijalni rad).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine djelimično su definisani postojećim internim aktima (Statut Opštine, Poslovnik o radu skupštine opštine, Odluka o osnivanju Opštinske uprave, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima i Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama u Opštini). Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta opštinske uprave definisana su područja odgovornosti, nadležnosti organa, te načini finansiranja i funkcionisanja Opštine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta opštinske uprave Sokolac sistematizovano je 71 radno mjesto za 87 izvršilaca (bez funkcionera). Na dan 31.12.2017. godine bilo je zaposleno 81 lice na neodređeno vrijeme, devet na određeno (dva savjetnika načelnika - do kraja mandata; dva za zamjenu do povratka porodilja i još pet na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla) i četiri funkcionera. Prema izvještaju o broju i strukturi zaposlenih u opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika na dan 31.12.2017. godine bilo je zaposleno 137 lica.

Za 2017. godinu nije donesen plan zapošljavanja kadrova u opštinskoj upravi, što nije u skladu sa članom 64. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16) i nije vršena analiza unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta u opštinskoj upravi.

U toku 2017. godine, vršen je prijem izvršilaca na određeno vrijeme na nepopunjena sistematizovana radna mjesta i zaključen je Ugovor o privremenim i povremenim poslovima za poslove koji su sistematizovani. Takođe, vršen je prijem izvršilaca na određeno vrijeme zbog privremeno povećanog obima posla na period duži od 6 mjeseci u toku jedne kalendarske godine, što nije u skladu sa članom 61. stav 1. tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

Licima koja nemaju položen stručni ispit (za radna mjesta za koja je propisan) nije vršeno umanjeње plate za 20%, što nije u skladu sa članom 10. Pojedinačnog kolektivnog ugovora za zaposlene u opštinskoj upravi Sokolac.

Pravilnici o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima doneseni su: za Opštinu 2008. godine, za Javnu ustanovu za predškolsko obrazovanje i vaspitanje 2016 godine, a za Centar za socijalni rad 2012. godine. Navedeni pravilnici nisu usaglašeni sa izmjenama u zakonskoj i podzakonskoj regulativi (kojom se regulišu: budžetski sistem, nabavke, radni odnosi, finansijsko izvještavanje, računovodstveni propisi, itd.), niti su usklađivani sa izmjenama internih propisa, tako da u značajnoj mjeri njihove odredbe nisu primjenljive.

Stupanjem na snagu Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/13), jedinice lokalne samouprave su bile dužne da do 03.05.2016. godine donesu prostorne planove, a urbanističke planove najdalje u roku od dvije godine od dana usvajanja prostornog plana. Usvajanje strateških dokumenata prostornog uređenja za Opštinu Sokolac je u nadležnosti Grada Istočno Sarajevo (što je definisano članom 15. Statuta Grada) u čijem sastavu je i Opština Sokolac. Grad je kao nosilac pripreme i izrade strateških dokumenata prostornog uređenja, Odlukom od 10.10.2008. godine usvojio Prostorni plan Grada Istočno Sarajevo na planski period do 2015. godine, a 28.10.2014. godine Odlukom o izmjeni Odluke o usvajanju prostornog plana Grada Istočno Sarajevo planski period je produžen do 2025. godine, bez donošenja novog prostornog plana, koji bi bio u skladu sa novim Zakonom o uređenju prostora i građenju.

Skupština opštine nije izvršila dio svojih obaveza iz nadležnosti koje se odnose na sljedeće:

- nisu donesena interna akta u skladu sa Zakonom o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 89/13) kao što su: strategija razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju (član 13. stav 4.), Odluka o utvrđivanju mjerila i kriterijuma za određivanje lokalnih puteva i ulica u naselju (član 10. stav 2.) i odluka o razvrstavanju i kategorizaciji puteva i ulica u naselju (član 10. stav 4);
- nije donesen program razvoja sporta u skladu sa članom 10. Zakona o sportu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 4/02, 66/03, 73/08 i 102/08). Načelnik Opštine je 20.03.2014. godine donio prijedlog Programa razvoja sporta i fizičke kulture u Opštine Sokolac za period od 2014-2018. godine, ali isti do završetka revizije nije bio usvojen od strane Skupštine opštine .

Osim navedenog, u funkcionisanju sistema internih kontrola utvrđeni su i sljedeći nedostaci:

- Opština nije donijela akt o proceduri uplata na račun i isplata sa računa u sistemu jedinstvenog računa trezora kako je definisano članom 9. Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 28/13 i 103/15) i
- Opština, kao javni partner u aktivnostima u skladu sa Zakonom o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/09 i 63/11) po Projektu javno-privatnog partnerstva u Opštini Sokolac pod nazivom: „Rekonstrukcija, upravljanje i održavanje javnog osvjetljenja na teritoriji Opštine Sokolac“ nije objavila javni poziv za realizaciju projekta javno-privatnog partnerstva u „Službenom glasniku Republike Srpske“ i na veb stranici Vlade Republike Srpske, nego u glasilu „Večernje novosti“ i na internet stranici Opštine Sokolac i nije jednom od ponuđača, u roku od 15 dana nakon završetka dijaloga, dostavila odluku kojom ne uvažava (ne prihvata - uz navođenje razloga) rješenja koje je taj ponuđač ponudio u fazi vođenja dijaloga, iako je i u tenderskoj dokumentaciji u poglavlju 8 predvidjela tu mogućnost, što nije u skladu sa odredbama člana 18. stavovi (1) i (14) Uredbe o postupku realizacije projekata javno-privatnog partnerstva u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 104/09 i 62/12).

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine nije u potpunosti organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16), jer nisu sačinjene odvojene popisne liste u dva primjerka ovjerene od strane odgovornog lica (član 17. stav 4 i 8 Pravilnika o popisu), a popis imovine nije izvršen po vrstama imovine.

Kod nižih budžetskih korisnika čiji se izvještaji konsoliduju u finansijske izvještaje Opštine, revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- u JU za predškolsko vaspitanje i obrazovanje popisne liste nisu sačinjene u dva primjerka i ovjerene od strane odgovornog lica (definisano članom 17. stav 4 i 8. Pravilnika o popisu), a pomoćna knjiga osnovnih sredstava nije uspostavljena, što nije u skladu sa čl. 27. Zakona o trezoru i
- u JU Centar za socijalni rad popis nije izvršen po vrstama imovine i nisu popisane obaveze, zgrade, objekti i izvori sredstava.

Shodno navedenom uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da u potpunosti obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa važećom regulativom.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- izvrši usklađivanje *Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima uvažavajući najnovije izmjene propisa i donesu potrebni interni akti u vezi sa procedurom uplata i isplata sa računa shodno članu 9. Zakona o trezoru;*
- u *Opštinskoj upravi: donosi plan zapošljavanja za svaku godinu, vrši analiza postojeće organizacije i sistematizacije radnih mjesta i otklone nedostaci vezani za zapošljavanje lica i obračun plata i*
- *prilikom realizacije programa po modelu javno-privatnog partnerstva, aktivnosti koje se odnose na objavu javnog poziva i nedostavljanje odluke o neprihvatanju rješenja koje je ponuđač ponudio u fazi vođenja dijaloga, provode u skladu sa odredbama člana 18. stavovi 1 i 14. Uredbe o postupku realizacije projekata javno-privatnog partnerstva u Republici Srpskoj.*

Skupštini opštine preporučuje se da donese potrebne interne akte u skladu sa Zakonom o sportu (član 10.) i Zakonom o javnim putevima (članovi: 10. stav 2 i 4 i 13. stav 4.).

Direktorima: JU za predškolsko obrazovanje i vaspitanje i JU Centar za socijalni rad preporučuje se da obezbijede da se:

- *popis vrši uz dosljednu primjenu Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i*
- *ažuriraju pravilnici o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima uvažavajući najnovije izmjene propisa koji su relevantni za poslovanje navedenih ustanova i u JU za predškolsko obrazovanje i vaspitanje uspostavi pomoćna knjiga osnovnih sredstava.*

4. Nabavke

Odlukom načelnika opštine Sokolac broj: 02-404-1 od 23.01.2017. godine usvojen je Plan nabavke roba, usluga i radova za 2017. godinu. Istim je planirano 18 postupaka javnih nabavki ukupne procijenjene vrijednosti od 343.200 KM (bez obračunatog poreza na dodatu vrijednost – u daljem tekstu PDV) od čega se na nabavke: radova odnosi iznos od 207.000 KM, usluga 75.200 KM i roba 61.000 KM. Planirano je da se provede: jedan otvoreni postupak u vrijednosti od 80.000 KM (zaključen je okvirni sporazum na četiri godine), sedam konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu 160.000 KM i 13 direktnih sporazuma u iznosu od 103.200 KM.

Opština Sokolac je u 2017. godini provela 21 postupak javnih nabavki (od kojih tri nisu planirane) i isti su okončani zaključivanjem ugovora ukupne vrijednosti od 465.563 KM sa obračunatim PDV-om, a provedeni su putem: otvorenog postupka jedna nabavka (93.600 KM); konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda sedam nabavki (324.100 KM) i 13 nabavki putem direktnog sporazuma (47.863 KM).

Kod revizijom obuhvaćenih postupaka javnih nabavki utvrđene su nepravilnosti u odnosu na Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14) i to:

- za postupke javnih nabavki koji su provedeni putem konkurentskog zahtjeva, zahtjevi najčešće nisu upućivani na adrese tri potencijalna ponuđača;
- provedene su procedure javnih nabavki za nabavke koje nisu obuhvaćene planom za 2017. godinu na osnovu posebnih odluka o pokretanju javnih nabavki, a razlozi zbog čega predmetne nabavke nisu obuhvaćene planom nisu dokumentovani i

- u opštinskoj upravi nije provedena procedura javne nabavke za pribavljanje kreditnih sredstava, a u Javnoj ustanovi za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, nisu u potpunosti provedene procedure za javne nabavke svih roba/namirnica za spravljanje obroka za djecu - korisnike usluga ove javne ustanove.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se otklone nepravilnosti u vezi sa primjenom Zakona o javnim nabavkama koje se odnose na planiranje javnih nabavki, i obavezno provođenje procedura za sve nabavke uz dosljednu primjenu pomenutog Zakona.

5. Priprema i donošenje budžeta

Odluke o budžetu i izvršenju budžeta za 2017. godinu u iznosu od 5.980.000 KM, Skupština opštine je usvojila 30.12.2016. godine. Odlukom o rebalansu budžeta za 2017. godinu od 22.09.2017. godine, definisan je budžetski okvir u iznosu od 11.107.457 KM, a kojom su planirani: poreski prihodi od 3.086.338 KM, neporeski prihodi i grantovi od 2.833.444 KM, transferi između budžetskih jedinica od 386.000 KM, primici od finansijske imovine i primici od zaduživanja od 4.594.803 KM. Rebalansom budžeta, budžetski okvir je povećan za 86% ili za 5.127.457 KM, najvećim dijelom zbog kreditnog zaduženja.

Budžetska potrošnja, u istom iznosu, planirana je za: tekuće rashode u iznosu od 5.931.434 KM (rashodi za lična primanja zaposlenih 2.585.868 KM, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga 1.264.124 KM, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi 285.535 KM, subvencije 84.000 KM, grantovi 684.350 KM, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta 603.321 KM, rashodi finansiranja i rashodi transakcija razmjene između jedinica vlasti 18.000 KM i rashodi po sudskim rješenjima 406.236 KM), transfere između i unutar jedinica vlasti od 1.800 KM, budžetsku rezervu od 21.000 KM, izdatke za nefinansijsku imovinu u iznosu od 258.241 KM, izdatke za otplatu dugova u iznosu od 2.517.000 KM i ostale izdatke od 2.361.482 KM.

Nakon rebalansa budžeta za 2017. godinu, doneseno je 13 odluka o realokacijama u ukupnom iznosu od 471.354 KM.

Skupština opštine je 28.11.2017. godine donijela Dugoročni plan za izmirenje neizmirenih obaveza opštine Sokolac shodno članu 30. stav 1. Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15) na koji je Fiskalni savjet Republike Srpske dao pozitivno mišljenje.

Planiranje neporeskih prihoda (koji u planskim projekcijama i izvršenju imaju značajno učešće), nije vršeno na realnim osnovama (u posljednje tri godine izvršenje neporeskih prihoda je u prosjeku manje za 25% u odnosu na plan). Nadležno odjeljenje nije sačinilo plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta, kako je definisano članom 12 i 13. Zakona o trezoru, a kojim bi bio utvrđen prioritet u izvršenju gotovinskih tokova, kao i mjere za usklađivanje budžetskih izdataka i budžetskih sredstava.

Preporučuje se načelniku da preduzme aktivnosti da se planiranje neporeskih prihoda vrši na realnim osnovama uz uvažavanje istorijskih podataka iz prethodnih perioda i da se sačinjava plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta, kako je definisano članom 12 i 13. Zakona o trezoru,

6. Finansijski izvještaji

U obrascima finansijskih izvještaja: Bilans uspjeha, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima za 2017. godinu nisu popunjene kolone koje se odnose na prethodnu godinu što nije u skladu sa članovima 18, 19, 40, 43. i 44. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih

korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17). Odstupanje u primjeni odredbi Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika koje se odnosi na iskazivanje uporednih podataka o prihodima, rashodima, primicima i izdacima za prethodnu godinu je posljedica primjene novog Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike kojim su izmijenjeni struktura i sadržaj pojedinih pozicija (prihoda, rashoda, primitaka i izdataka). Zbog tih promjena i zbog uvođenja novih pozicija koje nisu bile sadržane u ranijem kontnom planu, retroaktivno prepravljane podataka prezentovanih u finansijskim izvještajima za prethodnu godinu nije vršeno (član 125. stav 3. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike).

Prema odredbama člana 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, godišnji finansijski izvještaji za jedinice lokalne samouprave imaju karakter finansijskih izvještaja u smislu odredbi i zahtjeva Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS-JS), tako da neiskazivanje uporednih podataka za prethodnu godinu u bilansu uspjeha i periodičnim izvještajima o izvršenju budžeta za revidiranu godinu predstavlja odstupanje od odredbi MRS-JS 1: Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi: 15, 23 i 53 – 58).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U obrascu Periodičnog izvještaja o izvršenju budžeta po fondovima, za period 01.01 - 31.12.2017. godine iskazani su budžetski prihodi i primici u iznosu od 10.728.663 KM i budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 11.302.161 KM pa je iskazana negativna razlika u finansiranju u iznosu od 573.498 KM. Po nalazu revizije ostvarena je negativna razlika u finansiranju u iznosu od najmanje 728.774 KM. Navedena razlika od 155.276 KM, obrazložena je u tački 6.1.2. (rashodi i izdaci) izvještaja.

Izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu Skupština je usvojila na sjednici održanoj 25.04.2018. godine. Prezentovani izvještaj nije sastavljen u skladu sa članom 47. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16), odnosno članom 22. Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju budžeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 100/13), jer nisu data objašnjenja većih odstupanja u narativnom obliku, početno i završno stanje jedinstvenih računa trezora i računa posebnih namjena, izvršene realokacije u tabelarnom pregledu, kao i podaci o početnom i završnom stanju imovine, obaveza i izvora sredstava (obaveza definisana članom 22. stav 1. pod g), i) i j) i stav 2. Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju budžeta).

U odnosu na plan od 11.090.957 KM definisan Odlukom o rebalansu budžeta za 2017. godinu, iskazana budžetska potrošnja od 11.302.161 KM predstavlja veće izvršenje za 211.204 KM (veća je za 2%).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se izvještaj o izvršenju budžeta sastavlja u skladu sa članom 47. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske, odnosno članom 22. Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju budžeta.

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je iskazala prihode i primitke u iznosu od 10.728.663 KM, od čega na fondu 01 (budžet u užem smislu) iznos od 10.334.492 KM (prihodi od 5.610.025 KM i primici od 4.724.467 KM) - što je za 7 % manje u odnosu na plan – i fondu 05 (fond po posebnim projektima) prihode od 81.054 KM i primitke od 313.117 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 3.100.672 KM, što je u okviru plana. Poreske prihode najvećim dijelom čine indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje (UIO), porezi na lična primanja, prihodi od samostalne djelatnosti i porezi na imovinu.

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 2.254.837 KM, što je 20% manje u odnosu na plan. Čine ih prihodi od: zakupa i rente (5.401 KM), kamata (254 KM), administrativnih naknada i taksi (56.748 KM), komunalnih naknada i taksi (44.121 KM), naknada po raznim osnovama (1.977.996 KM), pružanja javnih usluga (151.037 KM - od čega su prihodi nižih budžetskih korisnika 149.910 KM), novčanih kazni (70 KM) i ostali neporeski prihodi (19.210 KM).

Prihodi od komunalnih naknada i taksi iskazani su u iznosu od 44.121 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od komunalne takse na firmu od 25.058 KM i komunalne takse za korišćenje javnih površina ili površina ispred poslovnog prostora u poslovne svrhe od 19.063 KM. Odlukama o komunalnim taksama (od 30.02.2012. godine i izmjena od 24.04.2013. godine) i komunalnoj naknadi (od 30.03.2012. godine i izmjena od 24.04.2013. godine) na području Grada Istočno Sarajevo, definisana je raspodjela sredstava po kojoj 85% naplaćene naknade i takse pripada Gradu, a 15% opštinama u sastavu Grada (ukupno naplaćena komunalna taksa za isticanje firme za Opštinu Sokolac u 2017. godini iznosi 167.053 KM, a komunalna naknada 59.933 KM).

Naknade po raznim osnovama iskazane su u iznosu od 1.977.996 KM, a odnose se na naknade za: uređenje građevinskog zemljišta (6.617 KM), korišćenje građevinskog zemljišta (157.717 KM), korišćenje mineralnih sirovina (10.639 KM), promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (4.725 KM); zatim naknade po: Zakonu o šumama (1.725.386 KM) i Zakonu o vodama (70.458 KM).

Skupština opštine nije donijela program uređenja gradskog građevinskog zemljišta, što nije u skladu sa članom 4. tačka (3) Pravilnika o obračunu naknade troškova uređenja gradskog građevinskog zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 34/14).

Opština je donijela Program za korišćenja sredstava od naknade po osnovu prodaje šumskih drvnih sortimenata (Skupština opštine ga je usvojila Odlukom od 24.02.2017. godine, a Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske Rješenjem od 08.02.2017. godine na isti je dalo saglasnost) i Program za korišćenje naknade po osnovu Zakona o vodama (02.06.2017. godine pribavljena je saglasnost JU „Vode Srpske“ na navedeni program, a nadležnom Ministarstvu je 05.06.2018. godine dostavljena Informacija o utrošku sredstava). Izveštaji o realizaciji Programa o utrošku sredstava od naknade po osnovu Zakona o šumama i Zakonu o vodama, do završetka revizije nisu razmatrani od strane Skupštine opštine.

Osnivačkim aktima Grada Istočno Sarajevo definisana je nadležnost Grada po osnovu mjera zaštite od požara za područje Grada, tako da je Teritorijalna vatrogasna jedinica organizovana u okviru Gradske uprave. Po navedenom osnovu opštinski prihodi ostvareni od naknade po osnovu posebnih mjera zaštite od požara u cjelosti pripadaju Gradu.

Preporučuje se Skupštini grada da donese godišnji plan utroška sredstava od naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se Skupština opštine informiše o realizaciji svih programa o utrošku sredstava posebnih namjena.

Grantovi su rebalansom budžeta planirani u iznosu od 5.804 KM koliko su i iskazani.

Transferi između ili unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 329.766 KM, a odnose se na transfere između budžetskih jedinica različitog nivoa vlasti od 290.321 KM od čega na fondu (01) 209.267 KM (najvećim dijelom se odnose na transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite za JU Centar za socijalni rad u iznosu od 201.280 KM), a na fondu (05) 81.054 KM (odnosi se na Projekat vodovod i kanalizacija Sokolac) i transferi unutar iste jedinice vlasti od 39.445 KM (odnosi se na transfer Grada Istočno Sarajevo – za radove na objektu Mrtvačnica i portirnica sa mokrim čvorom na vojničkom groblju u Sokocu i pristupnom putu).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 5.037.584 KM od čega na fondu (01) 4.724.467 KM, a odnose se na primitke: za nefinansijsku imovinu od 74.715 KM (primici za zemljište), od finansijske imovine od 7.951 KM (primici od naplate datih zajmova), od zaduživanja u iznosu od 4.498.000 KM i ostali primici od 143.801 KM (primici po osnovu: poreza na dodatu vrijednost od 94.701 KM i ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti od 49.100 KM), a na fondu (05) od 313.117 KM (odnosi se na primitke od zaduživanja kod drugih jedinica vlasti).

Primici od zaduživanja iskazani su u iznosu od 4.891.068 KM, a odnose se na prilive od kredita od banaka iz Republike Srpske u iznosu od 4.498.000 KM i priliv po osnovu kreditnog zaduženja Opštine kod Evropske investicione banke (zaduženje je realizovano preko Ministarstva finansija Republike Srpske) po Projektu „Snabdijevanje vodom i kanalizacija u Opštini Sokolac“ od 313.117 KM. Na osnovu odluke Skupštine i saglasnosti Ministarstva finansija, Opština se dugoročno zadužila za iznos od 2.200.000 KM kod Nove banke a.d. Banja Luka (za finansiranje prenesenih obaveza iz ranijeg perioda) i za iznos od 2.298.000 KM kod NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka (za refinansiranje postojećih dugoročnih kreditnih obaveza Opštine).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 11.302.161 KM, od čega na fondu (01) 10.907.990 KM i na fondu (05) 394.171 KM. Čine ih: tekući rashodi od 5.774.417 KM (na fondu 01), izdaci za nefinansijsku imovinu od 666.967 KM (na fondu 01 od 272.796 KM i na fondu 05 od 394.171 KM), izdaci za otplatu dugova od 2.498.574 KM (na fondu 01) i ostali izdaci od 2.357.121 KM (na fondu 01).

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi za lična primanja iskazani su u iznosu od 2.585.819 KM, a odnose se na rashode za bruto plate od 2.196.213 KM, rashode za bruto naknade i ostala lična primanja zaposlenih od 309.446 KM (bruto topli obrok 159.587 KM, naknada za prevoz na posao i sa posla 25.768 KM, regres za godišnji odmor 5.400 KM, dnevnice za službena putovanja 10.065 KM i rashodi za poreze i doprinose na naknade 108.626 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata od 52.132 KM i otpremnine i jednokratne pomoći od 28.028 KM. Po nalazu revizije (uključujući i tekuće rashode za lična primanja evidentirane u okviru ostalih obračunskih rashoda), u odnosu na plan izvršenje je veće za 6%.

Zbog nedovoljno planiranih sredstava u budžetu za rashode ličnih primanja u Opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika isti su u iznosu od 155.276 KM evidentirani na poziciji ostalih rashoda obračunskog karaktera. Po navedenom osnovu potcijenjeni su rashodi za bruto plate zaposlenih u iznosu od 9.689 KM i rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada u iznosu od 145.587 KM, precijenjeni su rashodi obračunskog karaktera za iznos od 155.276 KM, a negativna razlika u finansiranju iskazana je manje za isti iznos.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 1.242.947 KM. Iskazano izvršenje je manje za 2% u odnosu na rebalans budžeta.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 211.674 KM (u odnosu na plan izvršeni su 100%), a čine ih rashodi za: utrošenu energiju (124.315 KM, a odnose se na rashode po osnovu utroška električne energije 41.640 KM i za centralno grijanje 82.675 KM), komunalne usluge (22.334 KM) i komunikacione usluge (65.025 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 29.201 KM, iskazano izvršenje je manje za 14% u odnosu na rebalans budžeta. Odnose se na rashode za: kancelarijski materijal (16.875 KM), materijal za održavanje čistoće (5.285 KM) i stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (7.041 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene iskazani su u iznosu od 24.784 KM. Iskazano izvršenje je za 20% manje u odnosu na rebalans budžeta. Navedeni rashodi se odnose na JU za predškolsko obrazovanje i vaspitanje.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 53.675 KM, a čine ih troškovi održavanja: zgrada od 682 KM, ostalih građevinskih objekata od 35.844 KM (najvećim dijelom se odnose na održavanje objekata drumskog saobraćaja od 35.144 KM), opreme od 16.292 KM i ostalo tekuće održavanje od 857 KM.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 48.049 KM, što je 7% manje od plana, a odnose se na rashode za putovanja i smještaj u zemlji i inostranstvu (7.832 KM) i rashode po osnovu utroška goriva (40.217 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 128.651 KM, a u odnosu na rebalans su izvršeni manje za 6%. Najznačajniji su rashodi za: usluge informisanja i medija (75.682 KM), usluge finansijskog posredovanja (16.257 KM), usluge osiguranja (9.985 KM), kompjuterske usluge (6.197 KM), pravne i administrativne usluge (2.623 KM), usluge procjene i vještačenja (1.420 KM) i ostale stručne usluge (16.487 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine iskazani su u iznosu od 415.452 KM, a odnose se na rashode za: usluge održavanja javnih površina (126.540 KM, rashodi za deponiju Rudine 49.140 KM i održavanje i uređenje javnih površina 77.400 KM), zimsku službu (169.218 KM), usluge održavanja javne rasvjete (28.567 KM) i utrošak električne energije za javnu rasvjetu (91.127 KM). U odnosu na rebalans, veći su za 10%.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 331.461 KM, a u odnosu na rebalans izvršeni su manje za 7% (357.582 KM). Najznačajniji su rashodi za: stručno usavršavanje zaposlenih (1.310 KM), bruto naknade volonterima (13.353 KM), članovima komisija i radnih tijela (11.314 KM), bruto naknade odbornicima (126.052 KM), bruto naknade po ugovorima o djelu (12.188 KM), bruto naknade za privremene i povremene poslove (37.662 KM), reprezentaciju (40.228 KM), zatim rashodi po osnovu prijema i manifestacija (36.888 KM), rashodi za ostale poreze, doprinose i članarine (5.450 KM) i ostali nepomenuti rashodi (47.016 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 273.661 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata na primljene zajmove u zemlji od 204.835 KM i kamate na reprogram poreza i doprinosa u ukupnom iznosu od 68.826 KM. U odnosu na rebalans izvršeni su manje za 4%.

Subvencije su iskazane u iznosu od 54.028 KM, a u odnosu na sredstva planirana rebalansom budžeta (84.000 KM) izvršene su manje za 36%. Odnose se na subvencije za subjekte u oblasti poljoprivrede i vodoprivrede – poljoprivredna domaćinstva –

gazdinstva (19.044 KM) i nefinansijskim subjektima u oblasti saobraćaja i veza – subvencija nerentabilnih linija za „Autoherc“ d.o.o. Grude (34.984 KM).

Grantovi u zemlji su iskazani u iznosu od 577.777 KM, u odnosu na rebalans (684.350 KM) izvršeni su manje za 16%.

Odnose se na tekuće grantove:

- sportskim i omladinskim organizacijama od 246.017 KM (Odbojkaški klub Glasinac 90.770 KM; Omladinski fudbalski klub Glasinac 52.740 KM, Atletski klub Glasinac 37.337 KM; Košarkaški klub Glasinac 20.850 KM, Streljački klub Romanija 8.700 KM; Futsal klub Glasinac 8.700 KM, Planinarsko društvo 5.820 KM, Smučarski klub 5.560 KM i ostali korisnici 15.540 KM),
- ostali tekući grantovi javnim nefinansijskim subjektima od 163.006 KM (Info centar Sokolac 124.006 KM; JKP Sokolac 38.000 KM i osnovna škola 1.000 KM),
- organizacijama i udruženjima za afirmaciju porodice i zaštite prava od 112.892 KM (Boračka organizacija 58.000 KM, Udruženje majka i dijete Sokolac 45.260 KM i Udruženje za pomoć licima sa posebnim potrebama „Podrška“ Sokolac 9.632 KM),
- političkim organizacijama od 12.271 KM i
- ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji od 32.591 KM.

Kapitalni grantovi iskazani su u iznosu od 11.000 KM, a odnose se na dodijeljena sredstva JZU Dom Zdravlja "Dr Ljubomir Ćeranić" Sokolac za nabavku ultrazvučnog aparata na osnovu odluke od 24.04.2014. godine (Odlukom je propisano da se navedeni iznos isplati u 18 jednakih mjesečnih rata počev od mjeseca aprila 2014. godine). Navedena sredstva su u potpunosti isplaćena tek u 2017. godini u iznosu od 11.000 KM.

Opština nije donijela interne akte kojima bi se definisala jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu grantova (sportskim, omladinskim, humanitarnim i drugim organizacijama i udruženjima) čime bi se osigurala jednakost i transparentnost prilikom raspodjele javnih sredstava.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se donesu interni akti kojima bi se definisala jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu grantova, čime bi se osigurala jednakost i transparentnost prilikom raspodjele javnih sredstava i praćenje postignutih efekata.

Doznake na ime socijalne zaštite su iskazane u iznosu od 610.848 KM, a planirana su sredstva u iznosu od 603.321 KM (više su izvršena za 1%). Od navedenog iznosa, preko Opštinske uprave izvršene su doznake u iznosu od 172.080 KM (odnose se na: tekuće pomoći porodicama palih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata od 79.904 KM, doznake učenicima, studentima i pojedincima od 52.621 KM i ostale tekuće doznake od 39.555 KM), a preko Centra za socijalni rad u iznosu od 438.768 KM (odnose se na doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova, a najznačajnije su: stalna novčana pomoć od 46.147 KM, dodatak za njegu i pomoć drugog lica od 305.555 KM i doznake specijalizovanim ustanovama za smještaj šticećenika Centra od 70.906 KM).

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 5.522.662 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (666.967 KM), izdatke za otplatu dugova (2.498.574 KM) i ostale izdatke (2.357.121 KM). Iskazani su na fondu 01 u iznosu od 5.128.491 KM i fondu 05 od 394.171 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 666.967 KM (na fondu 01 iznos od 272.796 KM i na fondu 05 iznos od 394.171 KM). Izdaci za nefinansijsku

imovinu odnose se na izdatke za: izgradnju i pribavljanje građevinskih objekata 603.448 KM (na fondu 01 u iznosu od 209.277 KM i fondu 05 u iznosu od 395.171 KM), nabavku postrojenja i opreme od 45.680 KM i nematerijalnu proizvedenu imovinu od 6.695 KM.

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 2.498.574 KM, a odnose se na otplatu glavnice po refinansiranim dugoročnim kreditima od 2.328.101 KM i izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji od 170.473 KM.

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 2.357.121 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za otplatu prenesenih obaveza iz prethodnih perioda od 2.268.078 KM i izdatke po osnovu poreza na dodatu vrijednost od 47.351 KM.

6.1.3. Razlika u finansiranju

Negativna razlika u finansiranju u obrascu PIF iskazana je u iznosu od 573.498 KM. Nastala je kao razlika između iskazanih budžetskih sredstava u iznosu od 10.728.663 KM i iskazanih budžetskih izdataka u iznosu od 11.302.161 KM. Po nalazu revizije ostvarena je negativna razlika u finansiranju u iznosu od najmanje 728.774 KM. Navedena razlika od 155.276 KM, obrazložena je u tački 6.1.2.1. (rashodi) izvještaja.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se budžet izvršava u potpunosti u skladu sa odredbama člana 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6.2. Bilans uspjeha

Prihodi i rashodi iskazani u bilansu uspjeha, u odnosu na ukupne budžetske prihode i rashode koji se iskazuju u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB i PIF a koji su objašnjeni pod tačkama 6.1.1. i 6.1.2. ovog izvještaja) su veći za prihode i rashode obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 5.348.046 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove, transfere između budžetskih jedinica (za koja su objašnjenja navedena u tački 6.1.1. ovog izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

Obračunske prihode čine: finansijski prihodi obračunskog karaktera od 191.974 KM (obračun kursnih razlika), prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine od 23.886 KM, pomoći u naturi od 84.183 KM (najvećim dijelom se odnose na pomoć Obdaništu od Slovačke vlade u iznosu od 11.734 KM i pomoć Opštini od Fonda za povratak Bosne i Hercegovine od 70.000 KM) i ostali prihodi obračunskog karaktera po osnovu izvještaja Poreske uprave Republike Srpske u negativnom iznosu od 643.076 KM. Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u negativnom iznosu od 343.033 KM, zbog specifičnosti evidentiranja promjena preuzetih iz Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima Poreske uprave Republike Srpske.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 7.015.138 KM, a čine ih: tekući rashodi u iznosu od 5.774.417 KM (za koje su objašnjenja data u tački 6.1.2. ovog izvještaja), rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 1.235.639 KM i transferi između različitih jedinica vlasti od 5.082 KM.

Rashodi obračunskog karaktera odnose se na:

- nabavnu vrijednost realizovanih zaliha od 11.144 KM;
- rashode po osnovu amortizacije od 797.292 KM (obračun amortizacije je vršen linearnom metodom, primjenom godišnjih amortizacionih stopa na nabavne

vrijednosti sredstava u skladu sa odredbama Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike - „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16);

- rashode od usklađivanja vrijednosti imovine od 251.975 KM (većim dijelom se odnose na prenos kratkoročnih potraživanja starijih od godinu dana na sumnjiva i sporna potraživanja);
- ostale rashode obračunskog karaktera od 175.228 KM (od čega se iznos od 155.276 KM odnosi na tekuće rashode po osnovu ličnih primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika za koje operativnim finansijskim planovima nije bilo omogućeno izvršenje u okviru pozicije kojoj pripadaju, tako da navedeni iznos nije uključen u izvršenje budžeta za 2017. godinu).

Zbog nedovoljno planiranih sredstava u budžetu za rashode ličnih primanja isti su u iznosu od 155.276 KM evidentirani na poziciji ostalih rashoda obračunskog karaktera. Po navedenom osnovu ostali rashodi obračunskog karaktera su precijenjeni za iznos od 155.276 KM, a potcijenjeni rashodi ličnih primanja za isti iznos (objašnjeno u tački 6.1.2.1. izvještaja).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za 2017. godinu kao razlika prihoda i rashoda, iskazan je negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 1.667.092 KM.

6.3. Bilans stanja

U 2017. godini nakon stupanja na snagu novog Pravilnika o kontnom okviru, na određenim pozicijama bilansa stanja, izvršena je korekcija početnih stanja u ukupnom iznosu od 2.662.928 KM. Korekcija je izvršena kroz period ADJ I-17 na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija.

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2017. godine iskazana je u neto iznosu od 95.894.821 KM. Prema nalazu revizije poslovna aktiva je precijenjena za iznos od 361.808 KM.

6.3.1.1. Kratkoročna finansijska imovina

Kratkoročna finansijska imovina iskazana je u neto iznosu od 1.350.585 KM (bruto vrijednost 4.167.176 KM i korekcija vrijednosti 2.816.591 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 67.748 KM, a odnose se na sredstva na žiro računima.

Kratkoročni plasmani su iskazani u neto iznosu od 6.046 KM (bruto vrijednost 32.835 KM i ispravka vrijednosti 26.789 KM), a odnose se na dugoročne zajmove koji dospijevaju do godinu dana.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 797.220 KM (bruto vrijednost 3.587.022 KM i ispravka vrijednosti 2.789.802 KM), a čine ih: potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (19.854 KM), potraživanja za kamate (1.527 KM), potraživanja od zaposlenih (9.539 KM), potraživanja po osnovu nenaplaćenih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda (359.116 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (407.184 KM).

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazana su u neto iznosu od 19.854 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu prodaje proizvedene stalne imovine.

Kratkoročna potraživanja po osnovu nenaplaćenih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda iskazana su u neto iznosu od 359.116 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja: za nenaplaćene ostale poreze od 134.053 KM (na osnovu evidencija iz pomoćne knjige Poreske uprave Republike Srpske), po osnovu naknada i taksi od 225.063 KM (od čega se na potraživanja: za dodijeljeno građevinsko zemljište koje na naplatu dopijeva u 2018. godini odnosi iznos od 27.656 KM, za naknadu za opremanje gradskog građevinskog zemljišta - zemljišna renta od 193.922 KM i za komunalne takse - ljetnje bašte od 3.485 KM).

Prema osnivačkim aktima Grada Istočno Sarajevo, odnosno Odlukama Grada o komunalnoj naknadi i komunalnim taksama, opštinama u sastavu Grada pripada 15% od naplaćene komunalne naknade i komunalnih taksi sa područja određene opštine, a 85% Gradu Istočno Sarajevo.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 407.184 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja od „Romanijaputevi“ a.d. Sokolac za kamenolom po osnovu Ugovora o kupovini zemljišta od 272.115 KM (Opština je pokrenula sudski spor za naplatu navedenih potraživanja, a predmet je na Vrhovnom sudu Republike Srpske) i razgraničene prihode od ŠG „Romanija“ Sokolac po osnovu naknade po Zakonu o šumama od 127.603 KM (dug iz 2017. godine).

Nije izvršena procjena naplativosti, odnosno ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja od „Romanijaputevi“ a.d. Sokolac u iznosu od 272.115 KM (potraživanje datira iz ranijih godina), što nije u skladu sa odredbama člana 73. stav 2. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17), pa je potcijenjena korekcija ostalih kratkoročnih potraživanja u zemlji i nije izvršen prenos potraživanja sa redovnih na sporna potraživanja za navedeni iznos, a precijenjen rezultat ranijih godina za isti iznos.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 2.789.802 KM, a najvećim dijelom se odnose na nenaplaćena potraživanja po osnovu poreskih prihoda (2.244.409 KM - na osnovu evidencija iz pomoćne knjige Poreske uprave Republike Srpske), sporna potraživanja za neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dopijevaju na naplatu do godinu dana (196.519 KM) i sporna ostala kratkoročna potraživanja (239.578 KM).

Sporna potraživanja za neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dopijevaju na naplatu u roku od godinu dana (196.519 KM) odnose se na dospjela nenaplaćena potraživanja po osnovu zemljišne rente (ugovori o odloženom plaćanju).

Sporna ostala kratkoročna potraživanja (239.578 KM) većim dijelom se odnose na dospjela nenaplaćena potraživanja za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište, a kako je već navedeno ista su potcijenjena za iznos od 272.115 KM.

Od strane Opštine (osim za navedena potraživanja od „Romanijaputevi“ a.d. Sokolac) nisu preduzete sve zakonske mjere za naplatu sumnjivih i spornih potraživanja (poslate su opomene određenom broju dužnika, ali nisu pokretani sudski sporovi).

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se na dan bilansiranja vrši procjena potraživanja sa stanovišta njihove naplativosti kako je definisano članom 73. stav 2. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i da se preduzmu sve zakonske mjere u cilju efikasnije naplate potraživanja po osnovu neporeskih prihoda.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 436.767 KM, a najvećim dijelom se odnose na date avanse za nefinansijsku imovinu u iznosu od 405.333 KM (najznačajniji

su avans za izgradnju Etno sela Sokolac u iznosu od 300.000 KM i dio neopravdanog avansa za izgradnju bazena u iznosu od 104.503 KM). Opština je od dobavljača, na ime obezbjeđenja datih avansa, pribavila mjenice sa mjeničnim izjavama.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u iznosu od 42.804 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu: raspodjele javnih prihoda na dan 31.12.2017. godine koji su na jedinstveni račun trezora Opštine doznačeni početkom naredne godine (6.135 KM), novčana davanja za korisnike prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti (18.969 KM) i poravnanja za više i pogrešno uplaćene javne prihode Poreskoj upravi (4.372 KM).

6.3.1.2. Dugoročna finansijska imovina

Dugoročna finansijska imovina (232.214 KM) odnosi se na: akcije i učešća u kapitalu preduzeća (99.693 KM), dugoročne zajmove (23.223 KM) i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja (109.298 KM).

Akcije i učešća u kapitalu odnose se na akcije u iznosu od 89.693 KM i osnivačke uloge u javnim ustanovama čiji je osnivač Opština od 10.000 KM. Opština je na osnovu Zakona o prenosu prava svojine na kapitalu Republike Srpske u preduzećima koja obavljaju komunalne djelatnosti na jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 5/10) u svojim poslovnim knjigama evidentirala akcijski kapital (po knjigovodstvenoj vrijednosti neto imovine preduzeća u koja se ulaže) u JKP „Romanijski božur“ „Vodovod“ a.d. u iznosu od 89.693 KM. Po nalazu revizije pozicija „akcije i učešća u kapitalu“ precijenjena je za iskazani iznos, kao i trajni izvori sredstava. Nadležno odjeljenje je u cilju potvrde stanja akcija Opštine Sokolac u navedenom preduzeću, iz Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka 21.01.2018. godine, pribavilo Izvod o stanju računa na dan 31.12.2017. godine u kome je navedeno da je stanje računa 89.693 akcije, od čega je raspoloživo 43.949 akcija, a blokirano 45.744. Okružni privredni sud Istočno Sarajevo je 28.11.2016. godine donio Rješenje (broj 061-0-Reg-18-000742) o prestanku sa radom JKP „Romanijski božur“ a.d. - u stečaju Sokolac i brisanju iz sudskog registra. Do završetka revizije nije izvršeno brisanje predmetnih akcija iz Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka.

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja evidentirana su na osnovu pomoćne evidencije iz Poreske uprave (izvještaj iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima).

6.3.1.3. Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 94.312.022 KM (nabavna vrijednost 99.052.154 KM i korekcija vrijednosti 4.740.132 KM), a odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu (14.431.490 KM), neproizvedenu stalnu imovinu (78.921.642 KM), dragocjenosti (80 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi (958.810 KM).

Proizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 14.431.490 KM (nabavna vrijednost od 19.171.622 KM i ispravka vrijednosti od 4.740.132 KM), a čine je: zgrade i objekti (13.926.493 KM), postrojenja i oprema (489.579 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (15.418 KM).

Opština nije preduzela sve aktivnosti propisane Zakonom o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 124/08, 58/09 i 95/11), te Zakonom o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 70/06), jer nije sva opštinska proizvedena i neproizvedena stalna imovina identifikovana, procijenjena njena fer vrijednost, uknjižena u vlasničke knjige (katastar i gruntovnicu), kako bi se na osnovu toga izvršilo

evidentiranje i u poslovne knjige Opštine. Dio imovine značajne vrijednosti (zgrade i objekti, putevi, ulice, javna rasvjeta i druga imovina) u poslovnim knjigama Opštine je iskazan u vrijednosti naknadno izvršenih ulaganja bez početnih priznavanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i odredbama člana 63. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

S obzirom na to da Opština nije donijela Odluku o razvrstavanju, upravljanju i zaštiti lokalnih puteva i ulica u naselju, nisu stvoreni adekvatni preduslovi za planiranje i izvršavanje aktivnosti vezanih za tekuće i investiciono održavanje putne infrastrukture i vođenje evidencije o istoj.

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u iznosu od 15.418 KM (nabavne vrijednosti od 155.124 KM i ispravke vrijednosti od 139.706 KM), a odnosi se na vrijednost regulacionih planova i šumsko-privredne osnove za privatne šume. Nakon stupanja na snagu novog Zakona o uređenju prostora i građenju, za područje Opštine Sokolac nisu usvojeni strateški dokumenti prostornog uređenja (prostorni i urbanistički plan), što je objašnjeno u tački 3 ovog izvještaja. Neproizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 78.921.642 KM, a odnosi se na poljoprivredno zemljište u vrijednosti od 78.817.032 KM i građevinsko zemljište od 104.610 KM. U 2017. godini Opština je izvršila procjenu vrijednosti zemljišta tako da je njegova vrijednost po navedenom osnovu uvećana za 41.519.679 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 958.810 KM, a odnosi se na: stambene objekte i jedinice u pripremi (625.555 KM), poslovne objekte i jedinice u pripremi (89.347 KM), saobraćajne objekte u pripremi (39.703 KM) i ostale objekte u pripremi (204.205 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi potpunu evidenciju nefinansijske imovine u vezi sa početnim priznavanjem i naknadnim ulaganjima u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i odredbama člana 63. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine na dan 31.12.2017. godine iskazana je u iznosu od 95.894.821 KM. Po nalazu revizije pasiva je precijenjena za iznos od 361.808 KM (obrazloženo pod tačkama 6.3.1.1. i 6.3.1.2.).

6.3.2.1. Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 5.054.446 KM, a čine ih: obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju do godinu dana od 411.985 KM (po osnovu kredita: „NLB Razvojna banka“ u iznosu od 205.138 KM, „UNICREDIT“ banke od 24.547 KM i kredita kod „Nove banke“ a.d. od 182.300 KM); obaveze za lična primanja od 1.498.473 KM (obaveze za lična primanja zaposlenih u opštinskoj upravi od 1.024.765 KM: bruto plate 703.196 KM, naknade za topli obrok 116.458 KM, regres 150.684 KM, naknada za prevoz 34.046 KM, otpremnine 14.735 KM i novčane pomoći zaposlenim 5.642 KM, a obaveze za lična primanja zaposlenih u budžetskim korisnicima koji su u sistemu trezora Opštine iznose 473.706 KM); obaveze iz poslovanja u zemlji od 2.200.347 KM; obaveze za kamate po zajmovima od 59.207 KM; obaveze za doznake na ime socijalne zaštite od 198.391 KM; kratkoročna rezervisanja i razgraničenja od 37.208 KM i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti od 648.823 KM.

Obaveze iz poslovanja u zemlji najvećim dijelom se odnose na obaveze: prema dobavljačima (1.372.873 KM), prema fizičkim licima 506.652 KM (od čega se na obaveze prema volonterima odnosi iznos od 377.601 KM) i po osnovu sudskih rješenja (223.703 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti od 648.823 KM, najvećim dijelom se odnose na kratkoročni dio kredita Svjetske banke za rekonstrukciju vodovoda Sokolac koji je realizovan preko Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske.

U periodu od datuma izvještavanja do 28.02.2018. godine izmirene su obaveze iz prethodnog perioda u ukupnom iznosu od 407.418 KM.

U toku 2017. g. vršena su pojedinačna usaglašavanja obaveza sa povjeriocima. U procesu revizije upućene su konfirmacije na adrese 39 povjerilaca/dužnika radi usaglašavanja stanja na dan 31.12.2017. godine, a njih 34 je poslalo odgovore, od čega su 2 dobavljača, u manje značajnim iznosima, iskazala saldo drugačiji od stanja u evidenciji Opštine (za navedena neslaganja Opština posjeduje dokumentaciju kojom se potvrđuje stanje opštinske evidencije).

6.3.2.2. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 6.397.311 KM, a odnose se na dugoročne finansijske obaveze od 4.010.560 KM (obaveze po osnovu dugoročnih kredita) i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (2.386.751 KM).

Dugoročne finansijske obaveze po osnovu dugoročnih kredita se odnose na obaveze po: dugoročnom kreditu uzetom 2006. godine od „UNICREDIT“ banke za stambenu izgradnju od 49.260 KM i kreditima uzetim u 2017. godini kod Nove banke a.d. Banja Luka u iznosu od 1.929.575 KM za refinansiranje postojećih kredita, otplatu poreskih obaveza i finansiranje prenesenih obaveza iz prethodnog perioda i kreditu uzetog kod NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka u iznosu od 2.031.725 KM za refinansiranje postojećih kredita u vrijednosti od 2.031.725 KM.

Na sjednici od 24.02.2017. godine, Skupština opštine je donijela Odluku o kreditnom zaduženju Opštine Sokolac broj 01-400-136 kojom se prihvata dugoročno kreditno zaduženje Opštine u iznosu od 4.500.000 KM. Svrha kreditnog zaduženja je sledeća:

- refinansiranje neisplaćenog dugoročnog duga, otplata postojećih kreditnih zaduženja (stanje duga na dan 31.01.2017. godine) u iznosu od 2.419.582 KM,
- finansiranje prenesenih obaveza iz ranijeg perioda od 1.595.160 KM,
- otplata poreskih obaveza po Rješenju o odgodi plaćanja poreskog duga u iznosu od 485.258 KM.

Nakon što je Ministarstvo finansija Republike Srpske 03.03.2017. godine dalo saglasnost na navedeno zaduženje (sa istim, projekcija duga koji dospijeva u 2017. godini iznosila je 11,60% preliminarno ostvarenih redovnih prihoda Opštine u 2016. godini), Opština je 27.06.2017. godine zaključila Ugovor o dugoročnom kreditu sa Nova banka a.d. Banja Luka u iznosu od 2.200.000 KM (troškovi obrade kredita iznose 6.600 KM, odnosno 0,3%, kamatna stopa je 4,5%, a rok otplate 120 mjeseci) i Ugovor o dugoročnom kreditu sa NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka 31.07.2017. godine u iznosu od 2.298.000 KM (troškovi obrade kredita iznose 6.894 KM ili 0,3%, kamatna stopa je 4,5%, a rok otplate 120 mjeseci).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (2.386.751 KM), odnose se na obaveze po kreditu Evropske investicione banke u iznosu od

1.659.626 KM za Projekat snabdijevanje vodom i kanalizacija u Opštini Sokolac i po kreditu Svjetske banke u iznosu od 727.125 KM za rekonstrukciju vodovodne mreže u Sokocu.

6.3.2.3. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 84.443.064 KM, od čega su trajni izvori sredstava 38.022.084 KM, rezerve 41.532.975 KM i finansijski rezultat 4.888.005 KM (finansijski rezultat ranijih godina od 6.549.775 KM i negativan finansijski rezultat tekuće godine od 1.661.770 KM).

Trajni izvori sredstava su po nalazu revizije više iskazani za iznos od 89.693 KM (objašnjeno u tački 6.3.1.2. izvještaja).

Finansijski rezultat ranijih godina iskazan je u iznosu od 6.549.775 KM. U 2017. godini izvršena je korekcija početnog stanja (ADJ-1-17) na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija Republike Srpske u ukupnom iznosu od 668.191 KM (efekti promjene u računovodstvenim politikama), koji se odnosi na bezuslovne donacije (sadašnja vrijednost imovine) koje su se u skladu sa računovodstvenim politikama koje su bile na snazi do 31.12.2016. godine vodile preko dugoročnih i kratkoročno razgraničenih prihoda. Navedenom Instrukcijom o otvaranju početnog stanja, izvršeno je ukidanje ovih razgraničenih prihoda u korist finansijskog rezultata ranijih godina. Po nalazu revizije finansijski rezultat ranijih godina precijenjen je za iznos od 272.115 KM (objašnjeno u tački 6.3.1.1. izvještaja).

Revalorizacije rezerve iskazane su u iznosu od 41.532.075 KM, a najvećim dijelom (41.519.679 KM) se odnose na revalorizacije rezerve nastale kao rezultat procjene vrijednosti zemljišta koje se nalazi u vlasništvu Opštine.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija na dan 31.12.2017. godine iskazana je u iznosu od 888.816 KM i u cjelosti se odnosi na vrijednost stanova koji su predviđeni za otkup.

6.4. Bilans novčanih tokova

Na osnovu iskazanog pozitivnog neto novčanog toka iz poslovnih aktivnosti od 385.839 KM, negativnog neto novčanog toka iz investicionih aktivnosti od 117.468 KM i negativnog neto novčanog toka iz aktivnosti finansiranja od 316.003 KM u 2017. godini, stanje gotovine na kraju perioda iznosi 67.748 KM i smanjeno je u odnosu na stanje gotovine na kraju prethodne godine (115.380 KM), za 47.632 KM.

Bilans novčanih tokova je sastavljen na način kako je to propisano članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i isti pruža relevantne informacije o novčanim tokovima u skladu sa MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 21, 22 i 25).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština nije u Napomenama uz finansijske izvještaje dala obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema Informaciji o radu Pravobranilaštva Republike Srpske - Sjedište zamjenika u Palama za period 01.01-31.12.2017. godine koja se odnosi na postupanje u predmetima u kojima je Opština stranka u postupku, u 2017. godini vodilo se 65 predmeta u

parničnom postupku i sudskih postupaka iz radnog odnosa (opština je osim u dva predmeta po osnovu kojih su povučene tužbe, tužena strana u svim ostalim predmetima) čija je ukupna vrijednost spora 1.134.681 KM (od čega se na tužbe Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske odnose tri sudska postupka čiji su predmeti naplata duga u vrijednosti od 430.071 KM i 18 sudskih sporova vrijednosti tužbenih zahtjeva od 20.000 KM čiji je osnov utvrđivanje prava svojine – svi sudski postupci su u toku). Okončano je 20 sudskih sporova (prekinut je jedan sudski postupak vrijednosti od 96.250 KM, povučene su tri tužbe vrijednosti tužbenog zahtjeva od 9.000 KM, Opština je izgubila tri sudska spora u vrijednosti od 15.716 KM, a trinaest sudskih postupaka čija je ukupna vrijednost 60.570 KM, okončano je sudskim poravnanjem), a dvadeset sudskih sporova (osim sporova koji su pokrenuti od navedenog Ministarstva) vrijednosti tužbenog zahtjeva od 516.084 KM je u toku (po osnovu jednog sudskog spora radi naknade štete u vrijednosti od 333.159 KM, tužene strane u postupku su Opština i JPŠ „Srpske šume“ Republike Srpske. Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 410.689 KM. Evidencije Grada o sudskim sporovima nisu usaglašene sa evidencijama Pravobranilaštva Republike Srpske – sjedište zamjenika Pale. Nije dokumentovano da je vršena analiza i procjena ishoda sudskih sporova.

U JU Centar za socijalni rad Sokolac u toku 2017. godine prema prezentovanom Pregledu bilo je aktivno 179 sudskih sporova (osnov tužbenih zahtjeva su najvećim dijelom obaveze Centra po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti) čija je vrijednost tužbenog zahtjeva 206.606 KM. U 2017. godini po osnovu sudskih sporova (za glavni dug, zatezne kamate i sudske troškove) isplaćen je iznos od 148.634 KM. U Centru za socijalni rad vodi se evidencija o sudskim sporovima na osnovu koje se Opštini dostavljaju mjesečni izvještaji.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da odgovorna lica vrše analizu i procjenu ishoda sudskih sporova i da se evidencije o sudskim sporovima usaglase sa podacima iz evidencije Pravobranilaštva Republike Srpske.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Opština je sastavila Napomene uz finansijske izvještaje, ali iste nisu u potpunosti sastavljene u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu objelodanjene informacije u vezi sa primjenom MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88, tačke a, c i d), informacije o sudskim sporovima i razlozima nepopunjavanja uporednih podataka za prethodnu godinu i obrazloženje vezano za stalnost poslovanja (tačka 6.5. izvještaja).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se napomene uz finansijske izvještaje u potpunosti sastavljaju u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Božidar Kuvelja, s.r.

Nevena Mališanović, s.r.

Milena Šikman, s.r.